

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ

Ο ΜΕΣΙΤΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ.

ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΔΑΒΙΔ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΔΑΒΙΔ.

Τίνι τρόπῳ Υἱὸς τοῦ Δαβὶδ. — Ἡ γενεαλογία τοῦ Ἰωδὴ μὲν τῷ Σολομῶντος. — Ἡ γενεαλογία τῆς Παρθένου Μαρίας μὲν τῷ Νάθαν. — Ἡ ταπεινώσις τῶν ὑψηλῶν, ἢ ἐξυψώσις τῶν ταπεινῶν. — Πόθεν ὁ τίτλος τοῦ Χριστοῦ ὡς γείνη Κύριος τοῦ Δαβὶδ. — Τίνι τρόπῳ ἦν ἀμφοτέρωθεν, γένος τε καὶ ρίζα τοῦ Δαβὶδ — Ἡ ἔννοια τοῦ τίτλου αὐτοῦ, «Πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος». — Πῶς ἐξηκολούθησεν αὐτῷ, καὶ τίνι τρόπῳ ἐφαρμοσθήσεται. — Τινὲς εἰδὶ τέκνα τοῦ Χριστοῦ. — Ἡ Ἐκκλησία εἶναι «ἀδελφοὶ» αὐτοῦ — Τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπερώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγων, τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; Τίνος Υἱὸς ἐστί; Λέγουσιν αὐτῷ τοῦ Δαβὶδ λέγει αὐτοῖς. Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι [δι' ἐμπνεύσεως] καλεῖ αὐτὸν Κύριον, λέγων, Εἶπε Κύριος [Ἰεχωβά] τῷ Κυρίῳ μου [Ἀδῶν, Κύριος ἀρχῶν] κάτου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου; Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον [Ἀδῶν,] πῶς Υἱὸς αὐτοῦ ἐστί; — Ματθ. κβ'. 42—45.

ΔΕΟΝ πρωτίστως νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἐξέτασις τοῦ ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ζητήματος δὲν ἀφορᾷ τὴν προὑπαρξίαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν. Ὡς εἶδομεν δὲ, ἡ συσχέτισις αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φυλὴν ἐγένετο διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀναλήψεως τῆς ἡμετέρας φύσεως, μέσῳ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας. Ἡ γενεαλογία δὲ τῆς παρθένου Μαρίας, ὡς παρατίθεται ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ, ἀνέρχεται μέχρι τοῦ Δαβὶδ, μέσῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Νάθαν (Λουκ. γ'. 31*), ἐνῶ ἡ γενεαλογία τοῦ Ἰωσήφ, ὡς

Ὁ Ἰωσήφ ἀποκαλεῖται ἐνταῦθα «υἱὸς τοῦ Ἡλεὶ» τ. ἔ. τοῦ Πατρὸς τῆς παρθένου Μαρίας, δυνάμει γάμου, νομικῶς, ὡς ἡμεῖς θὰ ἐλέγομεν, γαμβρὸς τοῦ Ἡλεὶ. Λόγω γεννήσεως ὁμοῦ ὁ Ἰωσήφ ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰακώβ, ὡς λέγεται εἰς Ματθ. α'. 16.

αὕτη παρέχεται ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Ματθαίου, ἀνέρχεται ὡσαύτως μέχρι τοῦ Δαβίδ, μέσῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σολομῶντος. (Ματθ α' 6, 16) Τοῦ Ἰωσήφ δὲ ἀποδεχθέντος τὴν Μαρίαν ὡς σύζυγον αὐτοῦ, καὶ υἱοθετήσαντος τὸν Ἰησοῦν τὸν υἷον αὐτῆς, ὡς ἐὰν ἦτο ἴδιος αὐτοῦ υἱὸς, ἡ υἱοθεσία αὕτη παρεῖχεν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸ δικαίωμα νὰ ὑπολογίζῃ ἐπὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰωσήφ. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς ἀναγωγὴ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαβίδ δὲν ἦτο ἐπανάγκης, διότι, ὡς εἶδομεν, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐπίσης κατήγετο ἀπὸ τοῦ Δαβίδ, μέσῳ ἄλλης τινὸς γενεαλογικῆς σειρᾶς.

Σημειωτέον, ἐν τούτοις, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Ἰσραὴλ ἀξίωσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῆς σχέσεως τῆς μητρὸς αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰωσήφ, ὡς τινες συνεπέρανον. Τοῦναντίον, ἐὰν ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, ἤθελεν ἀποκλεισθῆ ἀπὸ οἰουδήποτε προγονικοῦ δικαιώματος ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Δαβίδ διότι, καίτοι οἱ διάδοχοι τοῦ Δαβίδ εἰς τὴν Βασιλείαν προῆλθον μέσῳ τῆς γενεαλογικῆς γραμμῆς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σολομῶντος, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς γραμμῆς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Νάθαν ἢ Ναθάμ, οὐχ' ἦτιον ὁμῶς, Γραφικὰ τινὰ χωρία καταδεικνύουσιν εὐκρινῶς ὅτι ὁ μέγας κληρονόμος τοῦ Θρόνου τοῦ Δαβίδ δὲν ἤθελε προέλθει μέσῳ τῆς βασιλικῆς οἰκογενειακῆς γραμμῆς τοῦ Σολομῶντος. Ἐὰν δὲ ἀποδείξωμεν τοῦτο, ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις ἤθελεν εἶσθαι ἀποτελεσματικὴ φίμωσις διὰ τοὺς παρά τινων προβαλλομένους ἰσχυρισμοὺς ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν θὰ ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς Μαρίας. Ἄς ἐξετάσωμεν, ὅθεν, ἐπιμελῶς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἡ θεία βουλή, σαφῶς καὶ εὐκρινῶς ἐκτιθεμένη, ἦν, πρῶτον, ὅτι ἀναντιρρήτως καὶ ἀναμφισβητήτως ὁ μέγας κληρονόμος τοῦ θρόνου τοῦ κόσμου, ὁ μέγας Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ θελε προέλθει ἐκ τοῦ γενεαλογικοῦ κλάδου τοῦ Δαβίδ. Ἰεύτερον, διεκηρύχθη ἐπίσης ὅτι ἤθελε προέλθει ἐκ τῆς γενεαλογικῆς σειρᾶς τοῦ Σολομῶντος, ἐκ τῆς βασιλευούσης οἰκογενείας, μόνον ὑπὸ τινος ὄρου. Ἐὰν δὲ οἱ ὄροι οὗτοι δὲν τηροῦντο, ἤθελεν ἔλθει μέσῳ ἄλλης τινὸς τοιαύτης γραμμῆς ἢ πάσῃ ὁμῶς περιστώσει οὗτος δέον νὰ ἔλθῃ μέσῳ τῆς γενεαλογικῆς σειρᾶς τοῦ Δαβίδ, καὶ νὰ εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβίδ καὶ

Κύριος τοῦ Δαβίδ.

Παρατηρήσατε ἤδη τὴν Γραφικὴν διακήρυξιν:—« Ὁμοσεν ὁ Κύριος ἀλήθειαν πρὸς τὸν Δαβίδ, δὲν θέλει ἀθετήσῃ αὐτὴν ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ σώματός σου θέλει θέσει ἐπὶ τὸν θρόνον σου. Ἐὰν φυλαξῶσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν Διαθήκην μου, καὶ τὰ μαρτύριά μου, τὰ ὅποια θέλω διδάξαι αὐτούς, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν θέλουσι καθίσει διαπαντὸς ἐπὶ τοῦ θρόνου σου»—Ψαλμ. ρλβ'. 11, 12.

«Καὶ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν μου, (διότι ὁ Κύριος πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκεν εἰς ἐμέ,) ἔκλεξε Σολομῶντα τὸν υἱόν μου διὰ νὰ καθίσῃ ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς βασιλείας τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, Σολομῶν ὁ υἱός σου αὐτὸς θέλει οἰκοδομήσῃ τὸν οἶκόν μου Καὶ θέλω στερεώσῃ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἔὰν μὲνη στοθερὸς εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰς κρίσεις μου, καθὼς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ». — Α. Χρον. κη'. 5—7.

«Ἐὰν οἱ υἱοὶ σου προσέχωσιν εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν, ὥστε νὰ περιπατῶσιν ἐνώπιόν μου ἐν ἀληθείᾳ, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν, βεβαίως δὲν θέλει ἐκλείπει εἰς σὲ ἀνὴρ ἐπάνωθεν τοῦ θρόνου τοῦ Ἰσραήλ.» — Α. Βασιλ. β'. 4.

Ἡ ὑπόσχεσις λοιπὸν τῆς Μεσσιανικῆς Βασιλείας διὰ τῆς γενεαλογικῆς γραμμῆς τοῦ Σολομῶντος, καὶ τῆς γραμμῆς τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ κατὰ σάρκα, καθίσταται οὕτω σαφῶς καὶ εἰδικῶς δυνατὴ ἐπὶ ὄροις, ἐξαρτωμένης τῆς ἐκτέλεσεως αὐτῆς ἐκ τῆς πρὸς τὸν Κύριον πιστότητος αὐτῶν. Καθ' ὅλους δὲ τοὺς ἐρμηνευτικοὺς καὶ ὄνας τοῦ λεκτικοῦ, τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐξαγόμενον συμπέρασμα εἶναι ὅτι, ἔλλειψις πιστότητος εἰς τὸν Κύριον ἤθελεν ἀσφαλῶς ἀποκλείσει τοὺς ἀπογόνους τοῦ Σολομῶντος, καὶ ὅλην τὴν γενεαλογικὴν αὐτοῦ σειράν, ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ Ἰσραήλ, κατὰ σάρκα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν Μεσσινακὴν Βασιλείαν. Ἐγείρεται λοιπὸν τὸ ζήτημα, Ἐδωκαν ὁ τε Σολομῶν καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ προσοχὴν νὰ περιπατῶσιν ἐνώπιον ἐμοῦ «[τοῦ Θεοῦ] ἐν ἀληθείᾳ, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν;» Ἐὰν οὐχί, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰσὶν ἀποκεκλεισμένοι τοῦ νὰ

εἶναι ἐκ τῆς προγονικῆς γραμμῆς τοῦ Μεσσίου, κατὰ σάρκα.

Ὅπως προσδιορίζωμεν τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, δεόν νὰ προσφύγωμεν εἰς τὰς Γράφας. Ἐν αὐταῖς εὐρίσκομεν λίαῃ καταφανῶς βεβαιούμενον ὅτι ὁ Σολομῶν καὶ οἱ βασιλικοὶ αὐτοῦ ἀπόγονοι παρέλειψαν νὰ βαδίσωσι συμφώνως πρὸς τὰς θείας διατάξεις. Γνωρίζομεν ὅθεν ἐντεῦθεν ἀσφαλῶς ὅτι ἡ διαδοχικὴ ἐκείνη σειρὰ ἀπερρίφθη καὶ ἐγκατελείφθη ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι γενεαλογικὴ γραμμὴ τοῦ Μεσσίου, καὶ ὅτι αὕτη, πρέπει νὰ προέλθῃ μέσῳ ἄλλης προγονικῆς γραμμῆς. ἀπὸ τοῦ Δαβίδ. Ἀκούσωμεν δὲ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου ἐπὶ τούτου: —

«Καὶ σὺ Σολομῶν υἱέ μου, γνώρισον τὸν Θεὸν τοῦ Πατρὸς σου, καὶ δούλευε Αὐτὸν ἐν καρδίᾳ τελείᾳ..... Ἐὰν ἐκζητῆς αὐτὸν θέλει εὐρίσκειται ὑπὸ σοῦ ἐὰν ὁμως ἐγκαταλίπῃς αὐτὸν θέλει σὲ ἀπορρίψει διὰ παντός». — Α. Χρον. κη. 9.

«Καὶ ὠργίσθη Κύριος κατὰ τοῦ Σολομῶντος, ἐπεὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐξέκλινεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραήλ.... Διὰ τοῦτο εἶπε Κύριος εἰς τὸν Σολομῶντα, Ἐπειδὴ τοῦτο εὐρέθῃ ἐν σοί, καὶ δὲν ἐφύλαξας τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ πεισιστάγματά μου, τὰ ὅποια προσέταξα εἰς σέ, θέλω ἐξάπαντος διαρρήξει τὴν βασιλείαν ἀπὸ σοῦ..... Πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου δὲν θέλω κάμει τοῦτο, χάριν Δαβίδ τοῦ Πατρὸς σου ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ υἱοῦ σου θέλω διαρρήξει αὐτήν. Δὲν θέλω ὁμως διαρρήξει πᾶσαν τὴν βασιλείαν, μίαν φυλὴν θέλω δώσει εἰς τὸν υἱόν σου, χάριν Δαβίδ τοῦ δούλου μου, καὶ χάριν τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν ὁποίαν ἐκλεξα». — Α. Βασιλ. ια'. 9—13.

Συμφώνως πρὸς ταῦτα ἀναγράφεται ἐν ταῖς Γραφαῖς ὅτι αἱ δέκα φυλαὶ ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Σολομῶντος, ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομῶντος — μηδέποτε τοῦ λοιποῦ ἀναγνωρίσασαι αἱ δέκα αὗται φυλαὶ ὑποτέλειαν εἰς τὸν Ροβοὰμ, τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον τοῦ Σολομῶντος. Πλὴν δώσωμεν περαιτέρω ἀκρόασιν εἰς τὸν Λόγον τοῦ Κυρίου περὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ τῆς συναιτέρου αὐτῆ τῆς φυλῆς Βενιαμίν, αἱ ὁποῖαι παρέμειναν ἐπὶ τινα χρόνον πισταὶ εἰς τὸν οἶκον Σολομῶντος, καὶ οὕτω κατὰ τὸ φαινόμε-

νον ἠνωμέναι μετὰ τῆς κατ' ἐπαγγελίαν τυπικῆς Βασιλείας, καὶ τοῦ Μεσσίου τοῦ μεγάλου Βασιλέως Οἱ τρεῖς τελευταῖοι βασιλεῖς τῆς διαδοχικῆς σειρᾶς τοῦ Σολομῶντος, οἵτινες ἐκάθισαν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἦσαν ὁ Ἰωακείμ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωαχαΐν, (ὁ ὀνομαζόμενος ἐπίσης Ἰεχονίας ἢ Χονίας), καὶ Σεδεκίας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἰωακείμ. Ἐπιστήσωμεν ἤδη τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Λόγου τοῦ Κυρίου ἐναντίον τῶν ἀνδρῶν τούτων, καὶ τὴν διαβεβαίωσιν αὐτοῦ δι' οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν ἤθελέ ποτε καθίσει ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Βασιλείας τοῦ Κυρίου. — εἴτε τῆς τυπικῆς εἴτε τῆς πραγματικῆς. Ἴδου τί ἀναγινώσκομεν: —

«**Ζῶ** ἐγώ, λέγει Κύριος, καὶ ἐὰν ὁ Χονίας ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωακείμ, βασιλεὺς τοῦ Ἰούδα, ἤθελε γεῖνει σφραγὶς ἐπὶ τὴν δεξιάν μου χεῖρα, καὶ ἐκεῖθεν ἤθελον σὲ ἀποσπάσει..... Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ Χονίας, κατεστάθη εἰδῶλον καταπεφρονημένον καὶ συντετριμμένον; σκεῦος ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει χάρις; διὰ τί ἀπεβλήθησαν αὐτὸς καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τόπον τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζουσιν; Ὡ γῆ, γῆ, γῆ, ἄκουε τὸν λόγον τοῦ Κυρίου: Οὕτω λέγει Κύριος, Γράψατε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἄτεκνον ἄνθρωπον, ὅστις δὲν θέλει εὐδοωθῆ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διότι δὲν θέλει εὐδοωθῆ ἄνθρωπος καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Δαβίδ, καὶ ἐξουσιάζων πλέον ἐπὶ τοῦ Ἰούδα.»—Ἱερμ. κβ'. 24—30.

«Οὕτω λέγει Κύριος περὶ τοῦ Ἰωακείμ τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰούδα. Δὲν θέλει ἔχει καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Δαβίδ.»—Ἱερμ. λσ'. 30.

Περὶ δὲ τοῦ Σεδεκίου, ἀναγινώσκομεν τὰ ἐξῆς:—

«**Καὶ** σύ, βέβηλε ἄσεβῆ, ἡγεμῶν τοῦ Ἰσραήλ, τοῦ ὁποίου ἦλθεν ἡ ἡμέρα ὅτε ἡ ἀνομία ἔφθασεν εἰς τὸ πέρασ, οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς: Σήκωσον τὸ διάδημα, καὶ ἀφαίρεσον τὸ στέμμα: αὐτὸ δὲν θέλει εἶσθαι τοιοῦτον ὁ ταπεινὸς θέλει ὑψωθῆ, καὶ ὁ ὑψηλὸς θέλει ταπεινωθῆ. Θέλω ἀνατρέψει, ἀνατρέψει, ἀνατρέψει αὐτὸ, καὶ δὲν θέλει ὑπάρχει ἐωσοῦ ἔλθῃ ἐκεῖνος εἰς ὃν ἀνήκει καὶ εἰς τοῦτον θέλω δώσει αὐτό.»—Ἱεζκλ. κα'. 25—27.

Ἐνταῦθα διακηρύττεται ἡ πλήρης ἀνατροπὴ τῆς διαδοχικῆς σειρᾶς τοῦ Σολομῶντος. Ἡ σειρὰ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ἦσαν ἐκεῖνοι οἵτινες εἶχον ὑψωθῆ, καὶ οἱ ὅποιοι τοῦ λοιποῦ ἔδει νὰ ταπεινωθῶσιν ἐνῶ ἡ τεταπεινωμένη καὶ ἀφανῆς σίκογένεια τοῦ Ναθάν, ἥτις οὐδέποτε ἔοχεν οἰασθῆποτε ἀξίωσεις ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἔδει νὰ ὑψωθῆ ἐν τῷ ὠρισμένῳ καιρῷ, καὶ ἐν τῷ ἀντιπροσώπῳ αὐτῆς, τῷ Μεσοῖα, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, κατὰ σάρκα.

Τις θὰ ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ μᾶλλον θεικωτέραν μαρτυρίαν ἀπὸ ταύτην, ὅτι ὁ Μεσσίας δὲν ἠδύνατο νὰ προσδοκᾶται μέσῳ τῶν ἀπογόνων τοῦ Σολομῶντος, — ἀφοῦ ἡ βασιλικὴ αὕτη σειρὰ ἀπώλεσε πᾶν δικαίωμα ἐπὶ πάντων τῶν προνομίων ἅτινα εἶχον ὑποσχεθῆ αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ὄροις, ἀσεβήσασα καὶ ἀποστατήσασα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ; Τοιοῦτοτρόπως, ὅθεν, ἡ ἀξίωσις ὅτι ὁ Κύριος ἢ μὴν δυνατὸν νὰ ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἐκληρονόμησεν οὕτω πᾶσαν ἀξίωσιν καὶ δικαίωμα αὐτοῦ μέσῳ τοῦ Ἰωσήφ, ἀποδεικνύεται τελείως καὶ ἀπολύτως ψευδῆς, διότι οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκ τῆς καταγωγῆς ἐκείνης θὰ καθίσῃ ποτὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Κυρίου.

Ἡ μεταβίβασις αὕτη τῆς βασιλείας ἀπὸ τοῦ κλάδου τοῦ Σολομῶντος εἰς ἄλλον κλάδον τοῦ οἴκου Δαβὶδ, προλέγεται ἐπίσης σαφῶς καὶ ἀλλαχοῦ τῶν Γραφῶν, ὡς ἀναγινώσκομεν: «Ἴδου ἔρχονται ἡμέραι, λέγει Κύριος, καὶ θέλω ἀνεγείρει εἰς τὸν Δαβὶδ βλαστὸν δίκαιον, καὶ βασιλεὺς θέλει βασιλεύσει καὶ εὐημερήσει..... Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ὁ Ἰούδας θέλει σωθῆ, καὶ ὁ Ἰσραὴλ θέλει κατοικήσει ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ μὲ τὸ ὅποιον ὁ Ἰεχωβὰ ἀναγγέλλει αὐτὸν, **Ἡ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΗΜΩΝ**» — Ἱερμ. κγ . 6 (μετάφρασις Young).

Ἡ Μαρία, ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, φαίνεται κατανοήσασα τοῦτο δεόντως, ἢ ἄλλως ἐκινήθη διὰ πνεύματος ἁγίου νὰ λαλήσῃ προφητικῶς, ὅποτε ἀπήγγειλε τὸν ἀξιοσημείωτον εὐχαριστήριον ἐκεῖνον ὕμνον, ὅστις ἀναγράφεται ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ α΄ . 46 — 55 . « Διεσκόρπισεν (ὁ Θεὸς) ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. Καθεῖλέ δυνάμτας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὑψώσε ταπεινοὺς πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας

ἐξαπέστειλε κενούς». Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἡ εὐνοουμένη βασιλικὴ οἰκογένεια τοῦ οἴκου Σολομῶντος ἀντιπαραβάλλεται πρὸς τὴν ταπεινοτέραν οἰκογένειαν τοῦ οἴκου Ναθάν. Τό τε διάδημα καὶ στέμμα ἀφηρεθήσαν ἀπὸ τοῦ Σεδεκίου, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Σολομῶντος, ὅπως δοθῶσιν εἰς ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουσι, τὸν δίκαιον Βλαστὸν ἐκ τῆς ρίζης τοῦ Δαβίδ.

Εἶδομεν ἤδη τίνι τρόπῳ ὁ Κύριος ἡμῶν εἶναι ὁ κλάδος ἡ γένος, ἡ Υἱὸς τοῦ Δαβίδ, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν σειρὰν τῆς γενεαλογίας αὐτοῦ, ἣν δυνάμεθα δεόντως νὰ παρακολουθήσωμεν, ὡς καὶ τὴν πλήρη συμφωνίαν τῶν Γραφῶν ἐπὶ ταύτης. Ἴδωμεν ἤδη ὑπὸ ποίαν ἔποψιν ἦτο Κύριος τοῦ Δαβίδ Πῶς δὲ ἠδύνατο ὁ Ἰησοῦς νὰ εἶναι ἀμφοτέρω, Υἱὸς τε καὶ Κύριος τοῦ Δαβίδ ἐν ταύτῳ.

Ἀπαντῶμεν ὅτι δὲν εἶναι Κύριος τοῦ Δαβίδ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀναφερόμενον εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ προὔπαρξιν, πρὶν «γεῖνη σὰρξ», καὶ σκηνώσῃ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, περισσότερο, παρ' ὅ,τι εἶναι Κλάδος τοῦ Δαβίδ, ἡ Υἱὸς αὐτοῦ, ἐν τῇ προανθρωπίνῃ αὐτοῦ ὑποστάσει. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ἐγένετο Κύριος ἢ ὑπέρτερος τοῦ Δαβίδ, ὡς ἐπίσης ἐγένετο «Κύριος πάντων», δυνάμει τοῦ μεγάλου ἔργου τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσεν ὡς Μεσίτης τῆς Καταλλαγῆς. «Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.» — Ρωμ. ιδ. 9.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Λόγος ἠδύνατο νὰ ἀποκαλῆται λίαν προσηκόντως Κύριος, ὑπέρτατος ἐν ἐξουσία καὶ δυνάμει ὡς ἐπίσης καλεῖται Θεὸς, ἰσχυρὸς, ἐξασκῶν κῦρος καὶ ἐπιρροήν. (*) Ὁμοίως δὲ ὁ ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἠδύνατο δεόντως νὰ ἀποκληθῆ Κύριος, ὡς καὶ πράγματι προσεφωνεῖτο ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὡς ἀγινώσκομεν, «Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος.

(*) Δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν ἐξετάζομεν ἤδη τὴν λέξιν «Ἰεχωβά», ἣτις συχνάκις μεταφράζεται «Κύριος» ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ. Ὁ τι ἤδη ἐξετάζομεν εἶναι ἄλλαι λέξεις, μεταφραζόμεναι ἐπίσης «Κύριος», ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ παρατεθέντι χωρίῳ, «Εἶπεν ὁ Κύριος [Ἰεχωβά] τῷ Κυρίῳ μου [Ἀδῶν], κάθου ἐκ δεξιῶν μου», κλπ.

καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γὰρ». (Ἰωάν. ιγ': 13.). Ὡς εἰδικὸν ἄγγελον τῆς διαθήκης, τὸν ὁποῖον ὁ Πατὴρ ἠγάπησε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ Πατὴρ εἰμίμα παντοιοτρόπως μαρτυρήσας περὶ αὐτοῦ ὅτι, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα — ἦτο κατ' ἐξοχὴν ἐπιβεβλημένον εἰς πάντας ὅσοι ἐθεάσαντο τὴν δόξαν του, δόξαν ὡς Μονογενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρους χάριτος καὶ ἀληθείας, ὅπως σέβωνται αὐτὸν, ἀκούωσιν αὐτοῦ, ὑποτάσσωνται εἰς αὐτὸν καὶ προσκυνῶσιν αὐτὸν — ἀπονέμωσιν αὐτῷ τιμὴν καὶ σεβασμὸν ὡς τὸν ἀνυπρόσωπον τοῦ Πατρὸς. Ἀλλ' ὡς παρὰ τοῦ Ἀποστόλου ἐν τῷ ὡς ἀνωτέρω παρατεθέντι χωρίῳ ἀποδεικνύεται, ὑπάρχει ὄλως ἰδιαιτέρα καὶ διάφορος σημασία, καθ' ἣν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐγένετο Κύριος καὶ διδάσκαλος δυνάμει τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεώς Του.

Ἡ εἰδικὴ δ' αὐτῆ σημασία καθ' ἣν ὁ ἀναστὰς Χριστὸς ἦν «Κύριος πάντων» — Κύριος νεκρῶν τε καὶ ζώντων», συνέχεται ζωτικῶς πρὸς τὸ μέγα ἔργον τοῦ Μεσίτου τῆς Ἐξιλεώσεως καὶ Καταλλαγῆς. Διὰ τὸν λόγον δ' αὐτὸν ἦν κυρίως ὅτι ἐγένετο ἄνθρωπος. Ἡ ἀνθρωπότης, ἐν τῇ πεπιωκνία αὐτῆς καταστάσει, «πεπωλημένη εἰς τὴν ἁμαρτίαν» διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ Προπάτορος Ἀδάμ, ἦν ὄλως ἀπροσιτάτευτος ὑπὸ τὴν κυριότητα τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου: ἡ ἀπελευθέρωσις δ' αὐτῆς ἀπὸ τῶν δεινῶν τούτων, συμφώνως πρὸς τὸν θεῖον Νόμον, ἀπῆτιδπως ἢ ποιηὴ τοῦ Ἀδάμ, ἢ κληροδοτηθεῖσα ἐπὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἀντιμετωπισθῆτελείως. Τὸ ἀνθρώπινον γένος ἔδει νὰ ἐξαγορασθῆ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ὁ Χριστὸς δὲ ἐγένετο ὁ ἀγοραστὴς καὶ ἰδιοκτῆτης αὐτοῦ, — ὁ Κύριος πάντων. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν κυρίως ἀφῆκε τὴν δόξαν τῆς προανθρώπινης αὐτοῦ καταστάσεως, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς. Ἡ διακήρυξις δὲ τῶν Γραφῶν εἶνε ὅτι «ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντίλυτρον», ἀντίτιμον ἐξαγορᾶς, διὰ τὸ ἐν τῷ Ἀδάμ καταδικασθὲν γένος. Τοιοιοτρόπως δὲ ὁ κόσμος σύμπας ἠγοράσθη διὰ τιμῆς, δι' αὐτοῦ τοῦ πολυτίμου αἵματος [ζωῆς] τοῦ Χριστοῦ.»

Πλὴν καίτοι ἐγένετο ὁ ἰδιοκτῆτης, ὁ Κύριος τοῦ

γένους ἡμῶν, «Κύριος πάντων, ἐνώπιον τῆς θείας Δικαιοσύνης, διὰ τῆς τοιαύτης παρ' αὐτοῦ ἐξαγορᾶς το» γένους, δὲν ἐξηγόρασεν ὁμως αὐτὸ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὑποδουλώσεως αὐτοῦ (τοῦ γένους), ἀλλὰ διὰ τὸν ἀντίθετον ἀκριβῶς σκοπὸν τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου πάντων ὅσοι ἤθελον ἀποδεχθῆ τὸ φιλόανθρωπον χάρισμα τοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ. Ὁ Κύριος δὲ σκοπὸς τῆς ἰδρύσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίου εἶναι ὅπως δι' αὐτῆς χορηγηθῶσιν εἰς πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν τὰ δικαιώματα καὶ προνόμια τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ, — τὰ ἀπολεσθέντα μὲν ἐν Ἑδέμ, ἀπολυτρωθέντα δὲ ἢ ἐξαγορασθέντα διὰ τιμῆς ἐν Γολγοθᾶ. Ὅπως ἀποκτήσῃ δὲ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἀνθρώπου ὁ Λυτρωτὴς ἡμῶν ἐγένετο ὁ ἀγοραστής, ὁ ἰδιοκτῆτης, ὁ Κύριος πάντων. Οὕτως ὄθεν, διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ὁ Μεσσίας ἐγένετο Κύριος τοῦ Δαβίδ, διότι καὶ ὁ Δαβίδ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐξαγορασθέντος ἀνθρωπίνου γένους.

« Η ΡΙΖΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΔΑΒΙΔ »

— Ἀποκλ. κβ'. 16 —

Μέγα μέρος τῶν προεκτεθεισῶν σκέψεων ἐμπεριέχεται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Κυρίου ἡμῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ Κύριος ἡμῶν, μέσῳ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, κατὰ σάρκα, ἦν ὁ υἱὸς, ὁ κλάδος, ὁ βλαστὸς ἢ τὸ γένος τοῦ Δαβίδ. Ἄλλ' ἦτο δυνάμει τῆς θυσίας αὐτοῦ, τῆς ἀμιάντου αὐτοῦ ζωῆς, ὅτι ἐγένετο ἢ «ρίζα» τοῦ Δαβίδ, ὡς ἐπίσης Κύριος αὐτοῦ καθότι ἢ διὰ τῆς λέξεως «ρίζα» ὑποβαλλομένη ἰδέα διαφέρει πῶς ἐκείνης ἢ τις ὑπονοεῖται διὰ τῆς λέξεως «Κύριος». Ἡ «ρίζα» τοῦ Δαβίδ σημαίνει τὴν καταγωγὴν, τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς, καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ἢ ἀνάδειξιν τοῦ Δαβίδ.

Αἱ Γραφαὶ διακηρύττουσιν ὅτι ὁ Δαβίδ ἦτο «ράβδος ἐξ Ἰεσσαί» : ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐπομένως, ἦν ἡ ρίζα αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὴν φυσικὴν γέννησιν. Πότε, λοιπὸν, καὶ τίνι τρόπῳ ἐγένετο ὁ Χριστὸς ρίζα ἢ πατὴρ τοῦ Δαβίδ ; Ἀπαντῶμεν, οὐχὶ πρὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν «ἐγένετο σὰρξ» μόνον ὅταν ἐγέ-

νειο σάρξ, ὅτε ἐγένετο ἄνθρωπος Ἰησοῦς, τότε συνεσχέισθη πρὸς τὸ γένος τοῦ Ἀδάμ μέσω τῆς μητρὸς αὐτοῦ (Ἐβρ. β'. 14—18). Ἐν τῇ τοιούτῃ δὲ συσχέισει αὐτοῦ πρὸς τὸ γένος καὶ πρὸς τὸν Δαβὶδ ἦτο «κλάδος», οὐχὶ «ρίζα». Πῶς, λοιπόν, καὶ πότε ἐγένετο ἡ «ρίζα»; Ἀποκρινόμεθα διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐγένετο Κύριος τοῦ Δαβὶδ: τὸ μέσον δὲ τοῦτο ἦν ὁ θάνατος αὐτοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξηγόρασε τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς διὰ τε τὸν Ἀδάμ καὶ ὅλον αὐτοῦ τὸ γένος, καὶ τοῦ Δαβὶδ συμπεριλαμβανομένου· ὁ χρόνος δὲ ἦν ὅποτε ἠγέρθη ἐκ τῶν νεκρῶν ὡς Αντρωτῆς τοῦ Ἀδάμ, Αντρωτῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καὶ συνεπῶς Αντρωτῆς τοῦ Δαβὶδ.

Δὲν ἦτο, ἐπομένως, οὔτε ὁ πρὶν γείνη ἄνθρωπος Λόγος, οὔτε ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος Ἰησοῦς, ὅστις ἦτο Κύριος τοῦ Δαβὶδ καὶ ρίζα τοῦ Δαβὶδ, ἀλλ' ὁ ἀναστὰς Μεσσίας. Ὅποτε δὲ ὁ Δαβὶδ ἐν πνεύματι (τ. ἔ., λαλῶν ὑπὸ τὸ προφητικὸν πνεῦμα ἢ ἐπιρροῇ) ὠνόμασε τὸν Ἰησοῦν Κύριον, εἰπὼν, «ὁ Ἰεφθα εἶπεν εἰς τὸν Κύριον μου τὸν [Ἰησοῦν]; Κάθου ἐκ δεξιῶν μου», κλπ., δὲν ὑπενόει τὸν θυσιάζοντα, τὸν «ἄνθρωπον Χριστὸν Ἰησοῦν», ὅστις δὲν εἶχε τελειώσει εἰσέτι τὴν θυσίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν νικητὴν Ἰησοῦν, τὸν Κύριον τῆς ζωῆς καὶ δόξης, τὸν «πρωτότοκον ἐκ τῶν νεκρῶν, τὸν ἄρχοντα τῶν βασιλέων τῆς γῆς». (Ἀποστ. α. 5) Περὶ τούτου ἀκριβῶς ὠμίλει καὶ ὁ Πέτρος, λέγων, «Τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. Οὗτός ἐστι πάντων Κύριος». (Πράξ ι'. 36, 40) Περὶ αὐτοῦ ἐπίσης ἀποφαίνεται ὁ Παῦλος, ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἔλευσιν θέλει δείξει ἑαυτὸν ὡς «Βασιλέα τῶν Βασιλευόντων καὶ Κύριον τῶν κυριευόντων»* — Τιμοθ. σι'. 15.

«Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΔΑΜ»

Ἡ πρώτη «ρίζα» ἦ πατὴρ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Ἀδάμ, συνεπέει τῆς παρακοῆς αὐτοῦ εἰς τὸν Θεὸν, ἀπέτυχεν ἄναδειξῆ τὴν οἰκογένειαν ἢ φυλὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ

*Ἴδέ σελίδας 94.

ὁμοιότητα, τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Οὗτος οὐχὶ μόνον ἀπέτυχε νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ αἰωνίαν ζωὴν, ἀλλ' ἀπώλεσεν ὁ ἴδιος τὸ δικαίωμα ἐπὶ ταύτης, καὶ ἐκληροδότησεν εἰς τὸ γένος αὐτοῦ κληροδοτήματα, κληρονομίαν ἁμαρτίας, ἀδυναμίας, ταπεινώσεως καὶ θανάτου. Ὁ Λόγος ὁ θεὸς, ἐγένετο σὰρξ, ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὅπως γείνη ὁ « Δεύτερος Ἀδάμ » καὶ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ἵνα ἀνατρέψῃ καὶ ἀφανίσῃ τὸ ἔργον τοῦ πρώτου Ἀδάμ καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸ γένος αὐτοῦ (ἢ εἰς ὄσους ἐξ αὐτῶν ἠθέλον ἀποδεχθῆ αὐτὴν κατὰ τοὺς θείους ὁρῶν), « ζῶν ἐν ἀφθονίᾳ », αἰωνίαν ζωὴν, ὑπὸ τὰς εὐνοϊκὰς αὐτῆς, συνθήκας, αἵτινες ἀπωλέσθησαν ἐκ τῆς παρακοῆς.

Διαπράττουσιν, ἐν τούτοις, μέγα λάθος ἐκεῖνοι, οἵτινες ὑποθέτουσιν ὅτι « ὁ ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς » ἦτο ὁ Δεύτερος Ἀδάμ. Οὐχί! Ὡς ὁ Ἀπόστολος διδάσκει (Α. Κορθ. ιε'. 47.) « Ὁ Δεύτερος Ἀδάμ [εἶναι] ὁ Κύριος ἐξ Οὐρανοῦ » — ὁ Κύριος ὅστις μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ παρουσίαν ἀναλάβῃ τὸ ὑπόργημα καὶ τὰ καθήκοντα πατρὸς ἀπέναντι τοῦ γένους τοῦ Ἀδάμ, τὸ ὁποῖον ἀπελύτρωσε διὰ τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ αἵματος ἐπὶ Γολγοθᾶ. Ἡ ἐξαγορὰ τοῦ γένους τοῦ Ἀδάμ ἐκ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς Δικαιοσύνης, εἰς ἣν ὑπέκειτο, ἦτο ἀπαραιτήτως ἀναγκαία πρὶν ἢ καταστῆ δυνατὸν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν νὰ γείνη Ζωοδότης ἢ Πατὴρ τοῦ γένους. Τὸ ἔργον δὲ τοῦτο καὶ μόνον ἐπετελέσθη παρὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ παρουσίαν. Εἰς τὴν δευτέραν ὁμοίως αὐτοῦ παρουσίαν ἔρχεται ὅπως ἀνορθώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα δι' ἔργου ἀποκαταστάσεως, ὅπως παράσχῃ αἰωνίαν ζωὴν, καὶ πάντα τὰ προνόμια καὶ τὰς εὐλογίας, ἅτινα ἀπωλέσθησαν διὰ τοῦ πρώτου Ἀδάμ. Τὸ μεταξὺ τούτων χρονικὸν διάστημα χρησιμοποιεῖται, συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα τοῦ Πατρὸς, πρὸς ἐκλογὴν ἐκ μέσου τοῦ λελυτωμένου κόσμου τάξεώς τινος, τὰ πνευματικὰ τῆς ὁποίας προσόντα προωρίσθησαν — ὅπως πάντα τὰ μέλη αὐτῆς ὡσεὶ « σύμμορφοι τῆς εἰκόνας τοῦ ἀγαπητοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ »

(Ρωμ. γ'. 29). Ἡ τάξις δ' αὕτη ὀνομάζεται διαφοροτρόπως, ὡς ἱερεῖς τοῦ Βασιλείου Ἱερατεύματος, σῶμα ἢ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, καὶ Νύμφη τοῦ Χριστοῦ, ἢ γυνὴ τοῦ Ἀρνίου, καὶ συγκληρονόμος μετ' αὐτοῦ εἰς πάσας τὰς τιμὰς καὶ εὐλογίας εἰς τὸ ἔργον τῆς Βασιλείας Αὐτοῦ.

Συνεπῶς, τὸ ἔργον τοῦ μέλλοντος, τὸ ἔργον τοῦ χιλιετοῦς αἰῶνος, ὁ μέγας σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ βασιλεύσῃ ὁ Μεσσίας, ἐκφράζεται διὰ τῆς λέξεως **παλιγγενεσία**. Ὁ κόσμος ἐγεννήθη ἅπαξ μέσῳ τοῦ προπάτορος Ἀδάμ, ἀλλὰ δὲν ἠτύχησε νὰ ἔχῃ ζωὴν ἐγεννήθη μόνον εἰς τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν καταδικαστικὴν ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασιν, τὸν θάνατον. Ὁ νέος ὁμοῦ πατὴρ τοῦ γένους, ὁ δεύτερος Ἀδάμ, σκοπεῖ γενικὴν ἀναγέννησιν ἢ παλιγγενεσίαν. Ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης παλιγγενεσίας, ὡς οὗτος μέλλει νὰ ἀποβῆ ὠφέλιμος διὰ τὸν κόσμον, ἐνδείκνυται εὐκρινῶς διὰ τῶν λόγων τοῦ Κυρίου ἡμῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι μέλλει νὰ εἶναι ὁ Χιλιετῆς Αἰὼν. « Ὑμεῖς » ἔλεγεν, « οἱ ἀκολουθήσαντές με, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, καθήσεσθε ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ », κλπ. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία, — ἣτις ἐκλέγεται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρόντος αἰῶνος τοῦ Εὐαγγελίου, — ἀναγεννᾶται, ἀναγνωρίζεται γενικῶς παρὰ πάντων τῶν μελετώντων τὰς Γραφὰς πλεῖστοι ὁμοῦ παρεῖδον τὸ γεγονός ὅτι ἕτερα τισ καὶ ἰδιαιτέρα παλιγγενεσία σκοπεῖται, ὅτι δὲ αὕτη προωρίσθη καὶ ἐξησφαλίσθη διὰ τὸν κόσμον ἐν συνόλῳ οὐχὶ ὅτι πάντες οἱ τοῦ κόσμου μέλλουσι νὰ ἀξιώθῳσι τῆς πλήρους παλιγγενεσίας, ἀλλ' ὅτι μέλλουσι νὰ λάβωσιν εὐκαιρίαν, τὴν ὁποίαν ἐὰν χρησιμοποιήσωσιν ὀρθῶς καὶ δικαίως, θέλει φέρει αὐτοὺς εἰς τὴν πλήρη καὶ ὀλοσχερῇ παλιγγενεσίαν.

Ἐν σχέσει δὲ πρὸς ταῦτα, εἶναι καλὸν νὰ σημειώσωμεν εἰδικώτερόν πως τὴν εὐρεῖαν διαφορὰν μεταξὺ παλιγγενεσίας ἢ ἀναγεννήσεως τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς παλιγγενεσίας τοῦ κόσμου: ἐν τῇ περιπτώσει τῆς Ἐκκλησίας πλεῖστοι καλοῦνται εἰς τὴν παλιγγενεσίαν ἣτις προσφέρεται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου αἰῶνος, καὶ ὀλίγοι ἐκλέγονται, — ὀλίγοι λαμβάνουσι πείραν τῆς πλήρους ἀναγεννήσεως, εἰς